

DE VOLKSSTEMMING

BIJZONDER PROPAGANDANUMMER VOOR HET REFERENDUM VAN ZONDAG 12 JUNI.

VOORRECHT IS ONRECHT
WERKLIEDEN, STRIJDT ERTEGEN

WIE NIET STRIJDT VOOR ZIJNE RECHTEN
IS EEN VRIJWILLIGE SLAAF

Meetings!

Meetings!

Meetings!

Zaterdag avond, om 8 1/2 ure

In den **Kloef**, Zonder Naamstraat.

DAGORDE : De Volksstemming van zondag.

MAANDAG 13 JUNI

om 6 ure 's avonds

Volksvergaderingen

in het

Park, St-Pietersplein;
Café du nord, Vrijdagmarkt;

Concordia, Belgradestr.;
Flora, Holstraat.

DAGORDE :

1. De uitslag der Volksstemming. — 2. De kiezing van 14 Juni.

Socialisten en vooruitstrevers zullen het woord voeren.

Tegenspraak vrij.

Werklieden, 't moet er stroomen!

De dagorden gestemd in de verschillende meetings zullen bij het eindigen derzelve naar den **Café du Nord** worden gebracht.

Zekere socialistische en progressistische groepen zullen per omzendbrief uitgenoodigd worden denzelfden avond om 7 ure in hunne wijklokale te vergaderen. Daar zullen zij de noodige inlichtingen ontvangen.

EERLIJKHEID

ONZER

VOLKSSTEMMING

De vijanden der volksstemming, voornamelijk de dompers, hebben zulken schrik van de uitslagen dezer raadpleging, dat zij al doen wat mogelijk is, om de menschen af te houden van te stemmen.

Zoo verspreiden deze kerels het gerucht dat de kaarten voor de volksstemming alleen genummerd zijn, om de socialisten en vooruitstrevers in staat te stellen na de stemming te zien wie zich tegen het Algemeen Stemrecht verklaard heeft.

Voor eerst willen wij aanmerken dat de vrees, al had zij grond, belachelijk is. Dat men schrikt voor J. de Hemptiane à la bonheur, die heeft evels honderde andere fabrikanten de macht in handen, om honderde menschen zonder werk te stellen bij de ed het reeds.

Maar zijn de socialisten of progressisten daartoe in staat?

Bezitten zij fabrieken, werkhuizen, officiële macht?

Volstrekt niet, en bijgevolg kunnen zij niemand treffen.

De kaarten van ons referendum zijn genummerd juist uit eerlijkheid. Indien allen die eene kaart hebben ontvangen, kwamen stemmen, dan was alle bedrog letterlijk onmogelijk, daar men slechts eenmaal kon stemmen en geen tweemaal hetzelfde nummer in de tusschen mocht steken.

Niet temin willen wij alle mogelijke waarborgen leveren van eerlijkheid en geheim.

Wie de kleingeestige vrees koestert, dat zijne stemming zou gekend zijn door met zijne kaart te kiezen, kan drie dingen doen :

1. Zijne kaart met iemand anders **VERWISSELEN**. De verwisselaars zijn door het inrichtend comiteit **NATUURLIJK NIET GEKEND** en alle controol wordt onmogelijk;

2. Wie liever eene **ONGENUMMERDE** kaart heeft kan die bekomen in het "**Café du Nord**," van Zaterdag middag tot 's avonds en Zondag morgen;

3. Men mag het nummer zijner kaart **AFSNIJDEN**. Dat is nog 't eenvoudigste.

Het bankroet der rijken als regeerende klasse.

Nog eene opmerking over de uitgaven voor het volksonderwijs. Van de 7,267,581 fr. die daaraan besteed worden gaan 2,048,280 fr. aan de 170,090 leerlingen der vrije scholen anders gezegd broerkensscholen, zoo treurig vermaard voor de soort van onderwijs die aldaar wordt gegeven.

Zoodat ten slotte op eene begrooting van **350 miljoen** in middencijfer 7,267,581 — 2,048,280 = 5,219,301 fr. zegge **vijf miljoen** aan degelijke volksscholen worden besteed.

De koning kost dus evenveel aan 't land als al de kinderen der armen.

De begrooting van oorlog bedraagt tien maal meer.

Waar men in België één frank geeft om kinderen mensch te leeren worden geeft men tien franken om de armen te leeren moorden, in tijde van werkstakingen.

In deze verhooging van 172 miljoen komen dus hoogstens **vijf miljoen** voor die eenigzins de werkende klasse zijn ten goede gekomen.

De begrooting van openbare werken en landbouw bedraagt 16 miljoen juist zooveel als de justicie, drie maal minder dan de oorlog, vier maal het loon des

konings voor al de openbare werken en voor geheel den landbouw in België.

En och arme! wat profiteeren de werklieden van de openbare wegen in België uitgevoerd?

Sedert 1830 zijn er in België reuzenwerken verricht, steenwegen gelegd, kanalen gegraven, een net van ijzerenwegen tot stand gebracht, haveninrichtingen geschapen, enz., wat nut hebben de werklieden er uitgetrokken?

De ijzerenweg stelde de voerlieden broodeloos, hij deed de scheepvaart eene nijldige concurrentie aan, in zooverre dat de toestand der schippers nooit ellendiger is geweest als tegenwoordig, terwijl nu ons land door schoone steenwegen wordt doorkruist de toestand der boeren nooit nijpender is geweest.

Het kapitalisme alleen heeft profijt getrokken van die openbare Staatswerken, gelijk het profijt heeft getrokken van alle private uitvindingen, dank aan de slechte, onvolledige wetgeving die boer en werkmans, zonder bescherming laat tegenover den kapitalist, die almachtig is, omdat hij beschikt over het brood van allen.

In middencijfer was eene hectare grond waard in 1846, 2,626 fr.; deze waarde was geklommen in 1880 tot 4202 fr. of 60 %.

De pachten stegen terzelter tijd van 68 fr. tot 117 fr. of 62 %.

Al den arbeid van den landbouwer, de verbeteringen aan verkeerwegen, te land en te water kwamen de grondbezitters en niet te werklieden ten goede.

Met de nijverheidswerklieden ging het evenzoo.

De loonen stegen eenigzins, maar de prijzen der levensmiddelen klommen nog meer.

Ziehier de cijfers opgegeven in de brochure Anseele Waxweiler.

In 1835 werd de boter verkocht aan 1,37 fr. den kilo, 't is nu 2,50 tot 3 fr., de aardappelen kosten in midden cijfer 4,50 fr. de 100 kilos, nu 7 tot 10 fr.

De Cheribon-koffie werd verkocht 40 cents den 1/2 kilo, nu 60 tot 68 cents, Domingo 33 tot 34 cents, nu 50 tot 56 cents, de vijgen 51 stuivers of 4,59 fr. tegenwoordig 5 75 tot 6 frank.

Ondervraagt de oude werklieden over den prijs der andere levensmiddelen in dien tijd en zij zullen u opgeven :

Eieren 0,68 fr. de 26, nu 1,75 tot 2 fr., vleesch 25 centiemen voor een pond schellekens of 0,62 fr. den kilo, tegenwoordig 1,00 tot 1,20 fr., mosselen 8 centiemen de 100, nu 20 centiemen.

De huishuur is ontgensprekelijk geklommen met 50 à 60 ten honderd.

Het is ontgensprekelijk, dat de loonen in dezelfde verhouding niet zijn geklommen.

Dan hoeft men rekening te houden van een ander feit dat niet minder gewichtig is. Bijna in elke familie is er een werklooze.

De arbeidsloosheid is bovenmate groot,

eensdeels ten gevolge van de inneming van den handenarbeid door het machienwezen, anderzijds door de verplaatsing der buitenlieden naar de steden, in een woord ten gevolge der ongeregeldeheid van de kapitalistische voortbrengst.

Het is onbetwistbaar, al steeg de publieke rijkdom van België van 10 op 30 milliard dus niet **20 milliard**, de arbeiders hebben er in niets hunnen toestand door zien verbeteren.

Dit hoeft niet te verwonderen in een land waar het kapitalisme om zoo te zeggen in de **serre** gekweekt wordt. De uitbuiting is dubbel en wederkeerig.

In bezit van de Staatsmacht wachten de kapitalisten zich wel de **350 miljoen** der jaarlijksche Staats begrooting uit hunne zakken te laten komen.

In zekeren zin is dit ook onmogelijk, daar in elk geval alle belastingen voortkomen van den arbeid.

Niettemin hebben de rijken die de regeering in handen hebben, zooveel mogelijk getracht de belastingen direkt uit den zak der armen te doen komen om hun lief geld niet te moeten aanraken, al hebben zij voortdurend het middel in handen ons het dubbel terug te stelen.

Het statistisch jaarboek geeft daarom trent verpletterende cijfers op.

In 1887 brachten aan den Staat op : De douanen, fr. 25,987,479 ; de wijn, fr. 2,901,945 ; sterke dranken, 23,418,637 fr. ; bier en azijn, fr. 9,333,167 ; suiker, fr. 4,057,325 ; tabak, 752,862.

Te samen : 66,451,416 fr. per jaar.

Ziehier nu wat door de rijken wordt betaald, minstens in schijn daar alles ten slotte toch op den arbeid wordt geheven :

Grondbelasting fr. 19,054,799 ; personeele belasting, fr. 6,316,713 ; hypotheekrechten, fr. 3,367,256 en de verschillende eifrechten, te samen fr. 20,943,890.

Totaal : fr. 49,682,658 of **17 miljoen** minder dan de belastingen op de levensmiddelen.

M. De Greef rekent uit in zijn werk : *De belastingen op de levensmiddelen*, dat elke Belgische familie jaarlijks aan onrechtstreeksche belastingen 60 fr. betaalt of het loon van een maand arbeid.

Het is erger als de corvéedagen, die de lijfeigenen voor de kasteelheeren over honderde jaren zonder loon moesten werken.

Het is dus een bewezen feit dat al de voordeelen spruitend uit de grootere voortbrengst, mogelijk gemaakt door de uitbreiding van het mekanisme niet ten goede zijn gekomen aan de werklieden door de dubbele uitbuiting :

1° Het belastingwezen van den Staat.

2° Door het kapitalisme oppermachtig, in bezit van 't Stemrecht, dus van den Staat en door hem beschermd.

(Slot morgen.)